

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов
« 30 » 01 20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ»

для студентів

спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
спеціалізації: архівознавство, документознавство
освітня програма 029.00.02 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітнього рівня першого (бакалаврського)

Київ – 2020

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2637/20

(підпис) _____ (прізвище, ініціал)
« 20 » 20 р.

Розробник: Козлов Роман Анатолійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Козлов Роман Анатолійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від «27 02» 2019 року № 10
Завідувач кафедри української літератури і компаративістики _____ (О. О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми Українська література, одкровення та архивна справа
«27 02» 2019 р.
Гарант освітньої програми _____ (С.В. Воскресенська-Гурова)

Робочу програму перевірено _____ 2019 р.
Заступник директора Інституту філології з науково-методичної та навчальної роботи _____ (Заяць Л. І.)

Пролонговано:
на 2019/20 н.р. _____ (О. О. Бровко) «15» 01 2020 р. протокол № 8
на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р. протокол №__

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
«Соціальні комунікації»	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом	1
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, зокрема:	120
Аудиторні	56
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	0
Самостійна робота	56
Форма семестрового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати в студентів систему базових знань про сучасні соціальні комунікації, принципи їх осмислення та інтерпретації.

Завдання передбачають формування компетентностей ЗК-2, 4, 5, 6; ФК-1, 3, 4, 5, серед яких:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, орієнтуватися у різних поглядах на проблему та шляхах її розв'язання;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність працювати в команді;
- здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах;
- здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань;
- здатність аналізувати закономірності функціонування потоків та масивів документів та електронних даних;
- здатність створювати умови для підвищення культури персоналу установи, його безперервної освіти.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

До початку курсу студент повинен:

- оперувати основними поняттями, що стосуються тексту, повідомлення, комунікації;
- мати загальне уявлення про психіку людини, структуру психічних явищ, їх вираження;
- знати основні етапи розвитку медіа-технологій: друк, радіо, телебачення, Інтернет;
- орієнтуватися в суспільно-політичних процесах України та світу останніх 20 років і в сучасному стані;
- володіти навичками базового аналізу медіаповідомлення.

Після опанування дисципліни студенти мають досягти програмових результатів 3-2, 3, 4, У-7, 17, зокрема:

- знати основи правових і етичних відносин, основ психологічних особливостей поведінки;
- розуміти сучасні уявлення про масову комунікацію в інформаційному суспільстві;
- знати і вміти застосовувати для досягнення професійних результатів психотипи особистостей, різні види впливу на свідомість, технології формування громадської думки;
- використовувати раціональні способи пошуку та використання інформації, включаючи засоби електронних мереж;
- організовувати масові заходи інформаційного обслуговування, використовувати різні форми бібліотечного спілкування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин за видами робіт						
		Усього	Аудиторна					Самостійна
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1								
Інформація. Комунікація. Семіотика								
1	Інформація та комунікація	6	2	2			2	
2	Семіотичні моделі комунікації	6	2	2			2	
3	Розвиток технологій і масова комунікація	12	2	2			8	
	Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>		26	6	6			12	
Змістовий модуль 2								
Соціальні комунікації як наукова галузь								
4	Соціальні комунікації в науковій систематиці	4	2				2	
5	Специфіка наукових студій із соціальних комунікацій	12	2	2			8	
	Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>		18	4	2			10	
Змістовий модуль 3								
Теоретичні аспекти масової комунікації								
6	Розвиток уявлень про масову комунікацію	6	2	2			2	
7	Соціокультурні аспекти масової комунікації	10	2	4			4	
8	Структурно-функціональні теорії масової комунікації	12	4	4			4	
9	Масова комунікація і влада	12	2	2			8	
	Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>		42	10	12			18	
Змістовий модуль 4								
Прикладні аспекти масової комунікації								
10	Масова комунікація і політика	6	2	2			2	
11	Новинні структури в масовій комунікації	6	2	2			2	
12	Фактчекінг	14	2	2			10	
13	Масова комунікація, філологія і перформанс	6	2	2			2	
	Модульний контроль	2						
<i>Разом</i>		34	8	8			16	
<i>Разом за курс</i>		120	28	28			56	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ІНФОРМАЦІЯ. КОМУНІКАЦІЯ. СЕМІОТИКА

Тема 1. Інформація та комунікація

Інформація як базове поняття сучасного світу. Атрибутивна та функціонально-кібернетична концепції інформації. Інформація в діячій розв'язці людської цивілізації.

Комунікація як система інформаційних взаємовпливів. Основні підходи до осмислення та опису комунікації. Процесна природа комунікації. Типологія комунікацій. Особливості масової комунікації.

Тема 2. Семіотичні моделі комунікації

Семіотика як наука. Знак, значення, символ. Інформація і знак. Принципи семіотичного аналізу. Семіотичне моделювання комунікації. Складові частини процесу комунікації. Вектори комунікаційних впливів.

Тема 3. Розвиток технологій і масова комунікація

Основні етапи розвитку масовокомунікаційних технологій. Концепція М. Маклуена. Специфіка мультимедійного комунікаційного середовища. Феномен Big Data. Технології масової комунікації як система.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК НАУКОВА ГАЛУЗЬ

Тема 4. Соціальні комунікації в науковій систематиці

Класифікація наукових галузей і спеціальностей. Параметри наукового дослідження. Загальне уявлення про наукову методологію та її структурування.

Тема 5. Специфіка наукових студій із соціальних комунікацій

Об'єкти, предмети, методологія досліджень соціальних комунікацій. Очікувані результати та їхня практична користь.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Тема 6. Розвиток уявлень про масову комунікацію

Основні етапи становлення уявлень про масову комунікацію (МК). Поняття про ефекти в МК. Когнітивні аспекти МК, когнітивний дисонанс.

Тема 7. Соціокультурні аспекти масової комунікації

Менталітет і нація. Міф і стереотип у МК. Соціокультурні впливи МК, теорія культивування. Масова культура. Кітч. Постмодерністське тлумачення МК. Теорія перформансу. Конформізм та ідентичність.

Тема 8. Структурно-функціональні теорії масової комунікації

Принципи структурного моделювання МК. Комунікаційний ланцюжок
Г. Д. Лассвела. МК і суспільні структури. Теорія спіралі мовчання.

Тема 9. Масова комунікація і влада

МК і політична організація держави. Нормативні теорії МК.
Свобода слова, етика, влада. Соціальна відповідальність і МК.
Політичний імідж: етапи та засоби формування. Агітація і пропаганда.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Тема 10. Масова комунікація і політика

Моделювання електоральної поведінки. Специфіка виборчих систем. Стереотипи і міфи у політичній МК.

Тема 11. Новинні структури в масовій комунікації

Теорія гейткіперів (К. Левін). Новини і образ світу. Підходи до формування новинного середовища.

Тема 12. Фактчекінг

Факт у масовій комунікації. Фейки та їхня природа. Основні засади і техніки фактчекінгу. Маніпуляції громадською думкою та протидія їм.

Тема 13. Масова комунікація, філологія і перфоманс

Мистецтво як МК. Перфомансна природа мистецтва. Суспільна відповідальність митця.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2	5	5	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	1	1	6	6	4	4
Робота на семінарському занятті	10	3	30	1	10	6	60	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	<i>Разом</i>		66		43		101		78
Максимальна кількість балів: 288									
Розрахунок коефіцієнта: $288 : 100 = 2,88$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Вимоги до виконання робіт

1. Усі роботи виконуються в мікрогрупах по 3–4 особи. Рішення про розподіл ролей, часу і обсягів роботи приймайте самостійно.
2. Уважно вивчайте інструкції до самостійних робіт, за необхідності заздалегідь уточнюйте у викладача всі неясності.
3. Кінцевою метою кожної роботи є створення презентації, яку потрібно буде захистити під час модульного контролю.
4. Проте ключем до створення презентації є саме виконання підготовчої самостійної роботи.
5. Не вдавайтеся до плагіату чи крадіжки чужих думок чи речень – усі записи належно оформлюйте.

Оцінювання (виконання/захист)

Максимальна оцінка за виконання самостійної роботи – 5 балів.

Максимальна оцінка за захист самостійної роботи – 25 балів.

Для робіт, зданих/захищених поза межами аудиторного модульного контролю, максимальна оцінка – 3/20 балів.

Для робіт, зданих/захищених повторно після виявлення плагіату в першій спробі, максимальна оцінка – 3/15 балів.

Критерії оцінювання (виконання/захист):

1. Самостійність мислення і виконання (обов'язкова умова, 3/5 балів).
2. Аргументованість/ілюстрування тез (1/5 балів).
3. Використання фактичного матеріалу (1/5 балів).
4. Точність і впевненість відповідей під час захисту (0/10 балів).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ІНФОРМАЦІЯ. КОМУНІКАЦІЯ. СЕМІОТИКА

Самостійна робота 1

Дослідіть обрану випадковим чином одну тезу М. Маклуена щодо розвитку медіа. Знайдіть у книзі «Галактика Гутенберга» розділи на підтвердження цієї тези. Визначте її сильні та слабкі сторони.

Підготуйте презентацію, у якій висвітліть сенс тези, хід думок та аргументи М. Маклуена, власний аналіз її переваг і недоліків.

Презентуйте та захистіть свою роботу перед одногрупниками під час модульного контролю 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК НАУКОВА ГАЛУЗЬ

Самостійна робота 2

Опрацюйте обрану випадковим чином дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії) із соціальних комунікацій. Визначте

основні параметри дослідження, використані методи і методологію, фактичні дані та спосіб їх отримання, найважливіші висновки, яких дійшов автор.

Підготуйте презентацію, у якій висвітліть головні параметри дослідження, його дизайн, отримані висновки. Постарайтеся дати власну об'єктивну оцінку практичної цінності наукової роботи, яку ви вивчали.

Презентуйте та захистіть свої спостереження перед одногрупниками під час модульного контролю 2.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Самостійна робота 3

Обране випадковим чином повідомлення органу влади проаналізуйте за моделлю Г. Д. Лассвела. Визначте наявні в ньому прямі та непрямі впливи на аудиторію, урахувавши спосіб подачі та контекст. Спрогнозуйте можливі підтексти, що може спровокувати це повідомлення в різних групах реципієнтів.

Підготуйте презентацію, у якій висвітліть власні спостереження.

Презентуйте та захистіть свою роботу перед одногрупниками під час модульного контролю 3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Самостійна робота 4

Проаналізуйте обране випадковим чином фейкове повідомлення. Сплануйте та проведіть перевірку наведених у ньому фактів. Якщо повідомлення супроводжується ілюстрацією, перевірте її походження.

Підготуйте презентацію, у якій висвітліть логіку вашого пошуку та отримані спостереження.

Презентуйте та захистіть свою роботу перед одногрупниками під час модульного контролю 4.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі захистів презентацій самостійних робіт. Критерії оцінювання див. у п. 6.2.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за сумою балів, набраних під час поточного та проміжного оцінювання.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю Відсутній.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Соціальні комунікації»

Разом: 120 год.: лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год.,
самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль 1 Інформація. Комунікація. Семіотика (66 б.)			Змістовий модуль 2 Соціальні кому- нікація як наукова галузь (43 б.)		Змістовий модуль 3 Теоретичні аспекти масової комунікації (101 б.)					Змістовий модуль 3 Прикладні аспекти масової комунікації (78 б.)			
	Інформація та комунікація (1 б.)	Семіотичні моделі комунікації (1 б.)	МК і технології (1 б.)	Соціальні комунікації в науковій систематиці (1 б.)	Специфіка наукових студій із соціальних комунікацій (1 б.)	Розвиток уявленнь про масову комунікацію (1 б.)	Соціокультурні аспекти масової комунікації (1 б.)	Структурно- функціональні теорії масової комунікації (1 б.)	Структурно- функціональні теорії масової комунікації (1 б.)	Масова комунікація і влада (1 б.)	Масова комунікація і політика (1 б.)	Новинні структури в масовій комунікації (1 б.)	Фактчекінг (1 б.)	Масова комунікація, філологія і перфоманс (1 б.)
Теми семінарських занять	Концепції інформації (11 б.)	Семіотичне моделювання комунікаційних ситуацій (11 б.)	Масова комунікація і глобальна мережа (11 б.)	Наукові студії із соціальних комунікацій (11 б.)	Історія досліджень масової комунікації (11 б.)	Узагальнення Д. Мак-Квейла (11 б.)	Міф і стереотип у масовій комунікації (11 б.)	Масова культура сучасного світу (11 б.)	Структурно-функціональне тлумачення МК (11 б.)	Масова комунікація в політиці (11 б.)	Масова комунікація з електоратом (11 б.)	Новини як образ світу (11 б.)	Структурування поточку новин (11 б.)	Театр як комунікація (11 б.)
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 б.)			Самостійна робота 2 (5 б.)	Самостійна робота 3 (5 б.)					Самостійна робота 4 (5 б.)				
Види поточного контролю	Модульний контроль 1 (25 б.)			Модульний контроль 2 (25 б.)	Модульний контроль 3 (25 б.)					Модульний контроль 4 (25 б.)				
Підсумковий контроль	Залік													

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Денисюк С. *Комунікологія*. Вінниця, 2015.
2. Іванов В. *Основні теорії масової комунікації і журналістики*. Київ, 2010.
3. Квіт С. *Масові комунікації*. Київ, 2008.
4. Мак-Квейл Д. *Теорія масової комунікації*. Львів, 2010.
5. Почепцов Г. *Теорія комунікації*. Київ, 1999.
6. Різун В. *Теорія масової комунікації*. Київ, 2008.

Додаткові

7. Бондаренко А., Кудрявцева Л. *Теорія комунікації: словарні матеріали*. Київ, 2012.
8. Житарюк М. *Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство*. Львів, 2008.
9. *Закон України «Про інформацію»*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
10. Зернецька О. *Глобальна комунікація*. Київ, 2017.
11. Зернецька О. *Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини*. Київ, 1999.
12. *Інформаційне суспільство*. Науковий журнал. Київ, 2005–2017. URL: <http://nbuv.gov.ua/j-tit/is>.
13. Кальба Я. *Психологія мас*. Тернопіль, 2012.
14. Кара-Мурза С. *Манипуляція сознанием. Век 21*. Москва, 2015.
15. Корнєв М., Фомічова В. *Психологія масової поведінки*. Київ, 2000.
16. Лалл Дж. *Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід*. Київ, 2002.
17. Ленем Р. *Електронне слово*. Київ, 2005.
18. Маклуен М. *Галактика Гутенберга*. Київ, 2008.
19. Москаленко А., Губернський Л., Іванов В. *Основи масово-інформаційної діяльності*. Київ, 1999.
20. *Основи теорії комунікації* / под ред. М. Василика. Москва, 2003.
21. Павлюк Л. *Знак, символ, міф у масовій комунікації*. Львів, 2006.
22. Почепцов Г. *Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації*. Київ, 2012.
23. Почепцов Г. *Информационные войны. Новый инструмент политики*. Москва, 2015.
24. Урсул А. *Природа информации. Философский очерк*. Челябинск, 2010.

Додаток 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ІНФОРМАЦІЯ. КОМУНІКАЦІЯ. СЕМІОТИКА

СЕМІНАР 1. Концепції інформації

Дискусійний клуб. Головне питання заняття: «Яка з концепцій інформації — атрибутивна чи функціонально-кібернетична — точніше описує природу інформаційних явищ?»

Для підготовки до дискусії визначтеся зі своїми думками щодо такого:

1. Що є матеріальною основою інформації? Що таке дані?
2. Як концепції описують взаємодію інформації та часу?
3. Як концепції описують взаємодію інформації та простору?
4. За яких умов інформація набуває значення?
5. За яких умов інформація стає керувальним впливом?
6. Як різні концепції описують інформацію у взаємодії:
 - тварини і природи;
 - людини і природи;
 - людини і людини;
 - інституції та мас.

Література: 5, 7, 9, 24.

СЕМІНАР 2. Семіотичне моделювання комунікаційних ситуацій

Заняття у формі рольової гри.

Задача команд: розробити (текст, процедуру повідомлення) і розіграти (реакції реципієнтів) комунікаційні ситуації, проаналізувати їх у контексті семіотичної моделі комунікації.

Пропоновані ситуації для моделювання:

- оголошення в групі про проведення зборів для обрання старости;
- сітілайт із соціальною рекламою читання;
- радіоповідомлення про розіграш квитків на концерт.

Література: 1, 5, 7, 14, 21.

СЕМІНАР 3. Масова комунікація і глобальна мережа

1. Інтернет-доба в розвитку масовокомунікаційних технологій.
2. Інтернет і концепція М. Маклуена.
3. Специфіка мультимедійної комунікації.
4. Зворотний зв'язок у масовій інтернет-комунікації.
5. По той бік екрану: автентифікація та анонімність.
6. Інформаційна безпека і гігієна інтернет-користувача.

Література: 3, 10, 11, 22, 23.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЯ ЯК НАУКОВА ГАЛУЗЬ

СЕМІНАР 4. Наукові студії із соціальних комунікацій

Заняття у формі рольової гри.

Задача команд: вивчити запропоновані викладачем автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії), визначити основні параметри дослідження, реконструювати дизайн дослідження, дати оцінку практичній значимості отриманих результатів.

Література: 2, 6, 16.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

СЕМІНАР 5. Історія досліджень масової комунікації

1. Загальна періодизація вчень про МК.
2. Характеристика новітнього етапу осмислення МК.
3. Оберіть одну з теорій масової комунікації (крім нормативних) та підготуйте за нею «Я-висловлювання» від імені автора теорії, у якому підкресліть:
 - суть теорії;
 - причини звернення до її формулювання;
 - фактичний матеріал, що ліг в її основу;
 - сильні та слабкі сторони теорії.

Література: 2, 3, 5, 6.

СЕМІНАР 6. Узагальнення Д. Мак-Квейла

1. Загальна характеристика праці Д. Мак-Квейла.
2. Головні класифікаційні принципи в ній.
3. Специфіка нормативних теорій МК:
 - авторитарна теорія;
 - лібертаріанська теорія;
 - теорія соціальної відповідальності;
 - теорія радянських медіа;
 - теорія медіарозвитку;
 - теорія демократичної участі (партиципаторна теорія).
4. Оберіть одну з теорій масової комунікації (крім нормативних) та підготуйте за нею «Я-висловлювання» від імені автора теорії, у якому підкресліть:
 - суть теорії;
 - причини звернення до її формулювання;
 - фактичний матеріал, що ліг в її основу;
 - сильні та слабкі сторони теорії.

Література: 2, 3, 4, 5, 6.

СЕМІНАР 7. Міф і стереотип у масовій комунікації

1. Структура і семантика міфу.
2. Особливості міфологічної свідомості.
3. Теорія архетипів і масова комунікація.
4. Стереотип як основа мислення людини.
5. Робота в мікрогрупах. *Завдання:* Виберіть товар, який вам подобається.

Знайдіть його офіційний сайт. Вивчіть візуальні й текстові меседжі, з допомогою яких товар рекламується, на предмет використання в них міфів і стереотипів.

Поділіться своїми спостереженнями з рештою групи.

Література: 5, 14, 21, 22.

СЕМІНАР 8. Масова культура сучасного світу

Дискусійний клуб. Головне питання заняття: «Чи треба боротися з масовою культурою?»

Для підготовки до дискусії визначтеся зі своїми думками щодо такого:

1. Що таке масова культура?
2. Що таке кітч?
3. Як ви особисто ставитися до масовокультурних проявів?
4. Чи потрібно культивувати елітарну культуру? Чи не перетворюватиметься вона тим самим на егалітарну?
5. Як співвідносяться кітч і перформанс?
6. Як ви ставитися до масовізації прецедентних образів і сюжетів?

Література: 8, 14, 16, 22.

СЕМІНАР 9. Структурно-функціональне тлумачення МК

1. Семіотична модель комунікації як структура.
2. Теорія Г. Д. Лассвела. Комунікаційний ланцюжок.
3. Робота в мікрогрупах. *Завдання:* перегляньте новинний розділ сайту Університету або Інституту, виберіть одне з повідомлень, проаналізуйте його за моделлю Г. Д. Лассвела. Поділіться своїми спостереженнями з рештою групи.
4. Масова комунікація як інституційна структура.
5. Особливості взаємодії ЗМК з індивідом, субгрупою, групою, громадою, спільнотою, суспільством.
6. Теорія спіралі мовчання.

Література: 1, 2, 3, 6.

СЕМІНАР 10. Масова комунікація в політиці

1. Основні типи політичної організації суспільств у сучасному світі.
2. Роль ЗМК в авторитарних і лібертаріанських суспільствах. Приклади.
3. Свобода слова як юридична і етична проблема.
4. Соціальна відповідальність ЗМК під час агітації та пропаганди.
5. Засоби та етапи формування іміджу політика.
6. Маркетингові та немаркетингові форми політичної МК.

Література: 3, 4, 6, 9, 23.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

СЕМІНАР 11. Масова комунікація з електоратом

1. Різновиди виборчих систем.
 2. Електорат: суть, психологічні особливості, інтереси.
 3. Міфи і стереотипи в політичній МК.
 4. Робота в групах. *Завдання:* оберіть сучасного українського політика, знайдіть його сайт, виступи, зображення. Визначте, які стереотипи у своєму іміджі експлуатує цей політик, які міфи творить. Поділіться своїми спостереженнями з рештою групи.
- Література:* 1, 15, 22, 23.

СЕМІНАР 12. Новини як образ світу

1. Суть теорії гейткіперів.
 2. Селективність як маніпуляція.
 3. Робота в мікрогрупах. *Завдання:* оберіть новинний сайт, вивчіть у ньому:
 - тематичні групи повідомлень;
 - ступінь наповнення цих груп за останній тиждень чи більший період — залежно від активності сайту;
 - емоційну палітру повідомлень.
- Підсумуйте свої спостереження у виступі перед рештою групи.
- Література:* 2, 5, 8, 14, 23.

СЕМІНАР 13. Структурування потоку новин

1. Принципи добору новин.
 2. Структура новинної програми.
 3. Проектна робота в групах. *Завдання:* розробіть та представте решті групи концепцію новинного розділу місцевого (районного, міського чи міськрайонного) інтернет-порталу, визначивши:
 - загальну візію видання;
 - назви тематичних рубрик;
 - орієнтовну частоту публікування новин у кожній з рубрик.
- Література:* 2, 6, 8, 16.

СЕМІНАР 14. Театр як комунікація

- Заняття – сценічна читка тексту п'єси (2–5 персонажів).
- Задача аудиторії – проаналізувати комунікативні ефекти, використані драматургом та учасниками сценічної читки. Важливою є саме рефлексія реципієнта, а не пошук «помилки» учасників читки.
- Література:* 1, 5, 16, 19, 21.